

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Insercja w półkolumnie, drukiem garmont, 2 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. galicyjska komisya do spraw osobowych mieszanych urzędów powiatowych mianowała: praktykanta conceptowego niż. austr. Namiestnictwa *Michała Szaszkiewicza*, tudzież auskultantów sądowych *Paulina Moszyńskiego*, *Henryka Rappe* i *Leona Pollo* aktuariuszami powiatowymi w charakterze prowizorycznym. Lwów. 4. stycznia 1861.

Gmina *Sleniatyn*, w obwodzie zółkiewskim, obowiązała się na założenie ruskiej trywialnej szkoły w Sleniatynie:

1. Na utrzymanie nauczyciela odstąpić swe obligacye z rocznym przychodem procentów w kwocie 68 zł. 31. c. w. a., następnie płacić gotówką rocznie 107 zł. 85 c. w. a.

2. Wystawić po dzień 1go września 1861 budynek szkolny wraz z należacemi do tego zabudowaniami pobocznemi i utrzymywać je zawsze w dobrym stanie.

3. Posprawić i dokupywać potrzebne porządki szkolne.

4. Zrezygnować bezpłatnie i przystawiać do szkoły przyrządzone z tabularnem zaręczeniem przez właścicielkę dóbr *Teklę Żukiewiczową* potrzebne na opał szkoły drzewo rocznie 6 n. a. sagów.

W tym samym zamiarze przyrzekł gr. kat. proboszcz tamtejszy *ix. Józef Jajus* przez czas swego probostwa w Sleniatynie płacić rocznie nauczycielowi 5 zł. w. a.

Nakoniec dla polepszenia dotacyi szkolnej odstąpił mieszkaniec Sleniatyna *Marcin Kozak* na użytek nauczyciela grunt objętości 6 morgów 919 sążni.

Udowodniona temi ofiarami troskliwość o rozszerzenie nauki między wiejskim ludem podaje c. k. galicyjskie namiestnictwo z należytem uznaniem do wiadomości powszechnej.

Lwów. 26. grudnia 1860.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Załoba dworu. — Pohyt Jej Mości Cesarzowej na Maderze. — Trybunał sądowy w komitacie nitrzańskim.)

Wiedeń, 18. stycznia. Jego c. k. Apostolska Mość raczył przyjmować wczoraj przedpołudniem wiele osób prywatnych na audyencyi.

— *Gazeta wiedeńska* ogłasza: Z najwyższego rozporządzenia noszona będzie na cześć s. p. hrabi i hrabiny Montemolin załoba dworska zaczawszy od 17. stycznia 1861 przez 12 dni (a to razem z załobą istniejącą po Jego Mości Królu Pruskim *Fryderyku Wilhelmie*) z następującą odmianą: przez pierwszych sześć dni t. j. od 17. włącznie do 22. stycznia gruba, a przez ostatnich sześć dni t. j. od 23. włącznie do 28. stycznia lekka załoba.

— Wczoraj w południe wrócił tu z Madery hrabia *Uexküll*, porucznik z jenerałnej adjutantury Jego ces. król. Mości, wyprawiony jako kuryer do Jej Mości Cesarzowej. Przywiózł bardzo pocieszającą wiadomość, że stan zdrowia Najjaśniejszej Pani polepsza się codziennie.

Powietrze na Maderze jak najprzyjemniejsze, a dzień Nowego roku był, jak najpiękniejszy dzień czerwcowy w Wiedniu. Urodziny Jej ces. Mości i święto Bożego narodzenia obchodzono zwyczajem ojczyzstym. JEx. ochmistrz Cesarzowej smł. hrabia *Nobili* pomny swiat wywiózł z *Laxenburgu* sosenkę, która się zachowała bardzo dobrze. Na pamiątkę pobytu Jej ces. Mości na Maderze zasadzono to drzewo w ogrodzie willi, w której mieszka Najjaśniejsza Pani.

W dniu urodzin Cesarzowej wręczyli Niemcy, którzy bawią na Maderze Jej Mości adres, szczególny z tego, że kolory głosek dobierane były z barw austriackiego państwa.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: „Gwałtowne kroki komitatu nitrzańskiego względem tamtejszego trybunału sądowego spowodowały rząd wystąpić stanowczo przeciw temu jawnemu buntowi. Podług doniesienia telegraficznego przywrócony został tamtejszy

trybunał bez wszelkiej przemocy fizycznej do dawnego zakresu działalności i rozpoczął nanowo urzędową funkcyę swoją.“

Norma względem zaprowadzenia cywilnych inżynierów, architektów i geometrów z upoważnieniem rządowem.

(Ciąg dalszy)

§. 9.

Kompetenci o koncesyę na cywilnych inżynierów mają w szczególności wykazać:

a) Ukończenie tych nauk technicznych, które przepisane są dla przyjęcia do rządowej służby budowniczej. Przyjęcie świadectw zagranicznych zakładów naukowych w tym względzie zawisło od przyzwolenia ministerjum stanu.

b) Pięcioletnią techniczną praktykę w rządowej służbie budowniczej, albo u potwierdzonego inżyniera cywilnego lub architektki, która odbywana być może naraz albo z przerwami i musi być udowodniona odpowiedniami świadectwami z potwierdzeniem władzy.

Dwa lata tej praktyki odbyć można także w ciągu nauk technicznych.

c) Złożenie ścisłego, teoretyczno-praktycznego egzaminu z praktycznej geometrii, mechaniki i nauki o maszynach, tudzież z nauki budownictwa nad ziemią, dróg i mostów, i z należących do tego nauk pomocniczych. Te egzamina przedsiębrać będą periodycznie i z zachowaniem formalności przepisanych dla ogólnego egzaminu budowniczego w siedzibach politycznych rządów krajowych, gdzie znajdują się wyższe techniczne zakłady naukowe, osobne komisye egzaminacyjne, do których wzywani być mają oprócz wyższych publicznych urzędników budownictwa, publiczni profesorowie matematycznych i naturalno-historycznych nauk i zatwierdzeni cywilni inżynierowie lub architektki.

Każdemu kompetentowi wolno składać egzamin z pojedynczych przedmiotów osobno albo ze wszystkich naraz za poprzedniem uzyskaniem pozwolenia przynależnego rządu krajowego i zaplaceniem tax, które osobno ustanowione będą.

Kto chce składać egzamin ze wszystkich przedmiotów budownictwa naraz, powinien ukończyć całkowicie pięcioletnią praktykę, zaś do złożenia egzaminu z jednego tylko lub dwóch przedmiotów dostateczna jest trzyletnia praktyka.

Ale egzamin z pozostałego jeszcze potem przedmiotu można składać dopiero po ukończeniu pięcioletniej praktyki.

Kandydatów, których uzdolnienie w inny sposób jest dowiedzione, może c. k. ministerjum stanu uwolnić od egzaminu z tych przedmiotów, których szczególną znajomość udowodnią, a w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie, od składania egzaminu w ogóle.

§. 10.

Kompetenci o koncesyę na architektów mają wykazać oprócz szczególnych warunków przepisanych w §. 9. a) b) dla cywilnych inżynierów, ukończenie kursu w publicznej wyższej szkole architektury, a po ukończeniu swojej pięcioletniej praktyki złożyć podług postanowić §. 9. c) ścisły egzamin z praktycznej geometrii, mechaniki i nauki o maszynach, z budownictwa lądowego, wyższej architektury i jej nauk pomocniczych, a osobliwie z historii budownictwa.

§. 11.

Kompetenci o koncesyę na geometrów mają wykazać w szczególności:

a) Ukończenie nauki matematyki i praktycznej geometrii we wszystkich jej gałęziach, które musi być udowodnione świadectwami krajowych wyższych zakładów naukowych.

o zanotowanie takich świadectw z zagranicznych zakładów naukowych można upraszać ministerjum stanu.

b) Trzyletnią praktykę w rządowej służbie budowniczej albo przy kadastrze, albo u cywilnego inżyniera, architektki lub geometry, udowodnioną odpowiedniami świadectwami z potwierdzeniem władzy.

c) Złożenie ścisłego teoretyczno-praktycznego egzaminu z przedmiotów wymienionych pod a), który przedsiębrać mają przy każdym Namiestnictwie publiczni urzędnicy budownictwa podług przepisów dla ogólnego egzaminu budowniczego, i który składany być ma po upływie przepisanej praktyki.

(Dokończenie nastąpi.)

Anglia.

(Nowiny dworu. — Sprostowanie. — Pełnomocnik króla Franciszka. — Memoryst stronnictwa liberalnego.)

Londyn, 15. stycznia. Do 12. b. m. wrócił dwór z Osborne do Windsoru, gdzie zabawi do dnia 4. lutego. Na otwarcie parlamentu zjeżdża Królowa do Londynu i pozostanie w stolicy do świąt wielkanocnych.

— We środę wyjeżdża książę Walii do Cambridge, gdzie ma kończyć rozpoczęte w Oxfordzie nauki uniwersyteckie. Immatrykulacja oznaczona na piątek.

— Rząd zaprzecza pogłosce, jakoby wicekrólestwo iryjskie miało być zniesione, jak również i temu, że godność ta ma być nadana księciu Walii.

— Signor Fortunata, tutejszy pełnomocnik Króla Obojga Sytylii zaprzecza dziś wiadomości podanej niedawno w *Daily News*, jakoby Król sardyński miał pisać 15. kwietnia r. z. z Florencji przyjacielski list do Króla Franciszka II., i jakoby król Franciszek niechciał przyjąć wtedy ani listu ani oficera, który go miał doręczyć. Cała ta powieść jest zmyślona.

— Niektórzy członkowie stronnictwa liberalnego podali lordowi Pelmerstonowi memoriał, w którym wyrażają nadzieję, że po zawarciu pokoju z Chinami, i w tak przyjaznych stosunkach z obcymi mocarstwami, a w szczególności z Francją, z czego wróży z pewnością można, że pokój będzie utrzymany, rząd poczyni odpowiednie w budżecie oszczędności. Osnowa tego memoriału opatrzonego szesnastu podpisami jest następująca:

Mylordzie! Jako członkowie stronnictwa liberalnego w izbie niższej, popierający zawsze rząd Waszej Excelencji, mamy sobie za obowiązek, przedłożyć Waszej Excelencji nasze obawy i troski, jaką nas nabawia terażniejsza cyfra wydatków publicznych, i proszę Waszej Excelencji, abyś raczył na to zwrócić szczególniejszą uwagę, wypracowując projekt budżetu na przyszłą sesję parlamentu. Przekonani jesteśmy, że nieszczęśliwy zbieg okoliczności narzucił rządowi pomimo jego woli ogromne wydatki w bieżącym roku finansowym. Cyfra ta przewyższyła wydatki, jakie kiedykolwiek ponosiła Anglia nawet w czasie wojen europejskich, wielka przeto odpowiedzialność spadnie na rząd i na izbę niższą, jeżeli cyfra ta nie będzie zniżoną przy pierwszej sposobności. Zważywszy stosunki Anglii z mocarstwami słusznie liczyć można, że pokój będzie utrzymany. Wojna z Chinami skończona. Rewolucya włoska dąży szybko do tego, aby ostatecznie ustalić rządy konstytucyjne Wiktora Emanuela na półwyspie, a w kraju i za granicą uznano w ogóle mądrość angielskiej polityki wyznającej zasadę neutralności. Przedewszystkiem stosunki nasze z Francją są stanowczo przyjazne. Stała ich rękojmię otrzymaliśmy w traktacie handlowym, korzystnym dla obu krajów, i w tem że Cesarz zniósł system paszportowy francuski wyłączając dla poddanych angielskich. Wśród takich okoliczności kraj pragnie, aby wydatki wojenne w tym roku znacznie były zniżone. Chcemy również zwrócić uwagę Waszej Excelencji na wydatki na rozmaite gałęzie służby cywilnej. Wydatki te wzrosły od lat kilku tak nagle i niezwykajnie do takiej wysokości, że potrzeba niezbędnie uczynić rewizję tej części budżetu i zaprowadzić oszczędności. Jesteśmy przekonani, że najlepszą polityką rządu jest zniżyć podatki, że to jest jedyny środek odpowiedni wymaganiom finansowego położenia skarbu, jedyny środek zaspokoić oczekiwania parlamentu, wzmocnić zaufanie finansowego i handlowego świata, uciszyć skargi opodatkowanej ludności, i uprzędzić krzyki, które wzniosły się niechybnie w razie niepomyślnego zniwa, lub jakiej publicznej klęski. Wyznajemy, że z smutkiem i ubolewaniem ujrzelśmy budżet na rok następny, równy co do wydatków z budżetem z roku bieżącego, a mówiąc to wyrazamy opinię naszych wyborców równie jak i całego kraju. Sądziłszy przeto, że obowiązkiem jest naszym przedłożyć Waszej Excelencji w przyjaznym zamiarze powyższe uwagi nasze, i tuszymy z wielką pewnością, że rząd uznawszy ich ważność, weźmie je pod dokładną rozważę. Zostajemy i t. d. Między podpisami znajdują się imiona Baines, Crossley, Gurney, sir John Shelley, pułkownik Sykes, i sir James Duke.

Francya.

(Wiadomości bieżące.)

Paryż, 15. stycznia. Jak nadmieniamy dzienniki półurzędowe przeważa w Turynie coraz bardziej spokojny sąd w sprawie weneckiej, a Cesarz Napoleon myśli teraz więcej niż kiedykolwiek o federacyjnej organizacji półwyspu włoskiego, a mianowicie o utworzeniu południowo-włoskiego Królestwa.

Włochy.

(Wiadomości bieżące. — Doniesienia z Neapolu. — Oblężenie Gaety. — Doniesienia z Umbryi. — Listy wyborcze. — Rozruchy w Abruzzach.)

Sardynia. Z Turynu telegrafowano d. 12. stycznia: Książę Carignan zwiadał roboty oblężnicze pod Gaetą. Brygada Ré i dwa bataliony zruchomionej gwardyi narodowej (toskańskiej i bolońskiej) odeszły d. 8. stycznia z Neapolu do Palermo.

— Z Neapolu donosiły dzienniki przed kilkoma dniami, że wojska oblężające Gaetę razily twierdzę morderczym ogniem. Ich bomby uszkodziły bardzo wiele domów, a nawet część pałacu arcybiskupa. Dnia 12go b. m. mieli już Piemontanie do 20 moździerzy ustawionych; na ich ogień odpowiadała twierdza dość silnie, gdyż zdemontowała jedną baterię piemontcką, a w obozie wysadziła w powietrze magazyn prochu. Czy tak zwane działa Cavallego były już używane pod Gaetą, niewiadomo z pewnością. Dzien-

nikowi *Siècle* donoszą wprawdzie z Genuy pod dnem 9. stycznia, że Cialdini w raporcie swoim do rządu piemontckiego wystawia wiele doświadczoną skuteczność tych dział, i zapewnia, że za ich pomocą może pokonać twierdzę w kilku dniach, jeśliby rozpoczęły się na nowo kroki nieprzyjacielskie; a tymczasem donosi *Gazette de France*, że działa te nie nadeszły jeszcze na miejsce, że komitet artylerji z generałem Valtré na czele oświadczył się przeciw nim, ale że generał Cialdini obstaje przy ich użyciu, i przypisuje im wielką skuteczność.

Prywatne depesze w *Patrie* zawierają doniesienie, że piemontcki korpus posiłkowy, wyprawiony na insurgentów w Abruzzach, nie był w stanie zdobyć pozycyi Monte-Vellino. Wyprawiono nowe posiłki z Ankony, które mają wylądować w porcie Giulianova u neapolitańskiego wybrzeża Adryatyku.

Independance Belge utrzymuje na pewno, że flota francuska ustąpi na wszelki wypadek z pod Gaety 19. stycznia, i że potem twierdza atakowana równocześnie od lądu i morza nie długo już będzie mogła się opierać. W domysłach swoich posuwa się dziennik belgijski tak dalece, że naznacza już flocie francuskiej nowe przeznaczenie; powiada, że będzie krążyła na morzu adryatyckiem, by przeszkodzić wszelkiej inwazji Garibaldiego w razie, jeśliby był dyktator nie zechciał za radą hrabi Cavoura odroczyć plany swoje na czas dogodniejszy. Hrabia Cavour chce bowiem umocnić pierwiej władzę piemontcka w południowych Włoszech, a mianowicie utworzyć armię neapolitańską, której Piemont prawie nie ma dotąd. Oprócz tego chce hrabia Cavour oczekiwać pory, w którejby silna dywersya ułatwiła przeprowadzenie zamiarów jego względem Wenecji.

Patrie sądzi, że Król Franciszek II. nie da się żadnym wypadkiem skłonić do oddania twierdzy Piemontanom.

Jak donosi *Lombardia*, przychodził 3go b. m. parlamentarz z Gaety do generała Cialdiniego z żądaniem, ażeby przebywające jeszcze w twierdzy kobiety i dzieci mogły oddalić się lądem z miasta do Molo di Gaeta. Tego samego względu domagał się także dla chorych i ranionych. Ale generał Cialdini nie zezwolił na to.

— Trzy fregaty piemontckie zarzuciły już kotwicę w zatoce gaetańskiej, jednak po za doniosłością strzałów twierdzy. Oczekują przybycia silnej eskadry piemontckiej. Z Genuy odplywają także parowce przewozowe, z wielką ilością materyatów potrzebnych do bombardowania twierdzy.

Obwieszczono dekret króla Wiktora Emanuela względem poboru rekrutów w Umbryi i Marchii. Zachodzi pytanie, czyli ludność która nigdy nie dostawiała rekruta za czasu rządów papieskich nie oprze się temu rozporządzeniu? Zważywszy, co się obecnie dzieje w Neapolitańskiem, należałoby o tem wątpić. Nawet najzagorzalsi Włosi przyznają, że w Neapolitańskiem panuje zupełne rozprężenie, w wielu miejscach sroży się już wojna domowa, w innych tylko co nie wybuchnie.

— Neapolitański klub emigrantów rozesłał po prowincjach spisy wyborcze, które jednak nie zyskały wielu zwolenników. W Salernie spalono je publicznie na rynku.

— Wiadomości z Gaety z dnia 12go b. m. potwierdzają, że oblężeni i oblężający zaprzestali dawać ognia, i że francuska eskadra nie opuściła jeszcze swego stanowiska. Powstanie w Abruzzach zwiększa się coraz bardziej, a sardyńscy generałowie zaniechali wyprawiać wojska drogą lądową dla wielkich trudności, mianowicie był to wszędzie miejscowy opór, który zapiera im dalszą drogę. Zamierzają teraz morzem wyprawić wojska, które lądować będą w niektórych portach adryatyckiego morza. (Pisze *Pays*.)

Niemce.

(W. książę Mikołaj z powrotem. — Wniosek W. księstwa heskiego.)

— Jego ces. wysokość wielki książę rosyjski Mikołaj był 14. b. m. z pożegnaniem u Ich król. Mości, u członków królewskiej familii i innych dostojników państwa, poczem z całym swoim dworem odjechał z powrotem do Petersburga.

— Wniosek wielkiego księcia heskiego, przedłożony na ostatniem posiedzeniu sejmu związkowego, jest dosłownie następujący:

Uchwała związku z dnia 13go lipca 1854 względem środków utrzymania porządku i pokoju w federacyi niemieckiej, a osobliwie ustawa stowarzyszeń, postanawia w §. 1.: „W niemieckich państwach federacyjnych wszystkich wolno dozwalać jedynie takiego stowarzyszenia, które dostatecznie się wywiedzie, że w zamiarach swoich zostaje w zgodzie z prawodawstwem federacyjnym i własnym swojego kraju, tudzież że nie zagraża publicznemu porządkowi i bezpieczeństwu.“ Ale wiadomo powszechnie, że stowarzyszenie, które się w Koburgu zawiązało pod nazwiskiem „narodowego“ rozwija się, bez przeszkody po wielu państwach związkowych. Rząd Jego król. Wysokości wielkiego Księcia heskiego, powstając na postępowanie tego stowarzyszenia, stoi poniekąd w powzięciu środków ku onegoż ukroceniu odosobniony; użyte środki mniej się okazały skuteczne, a co najwięcej, iż to wielu zastanawia, dlaczego rząd wielko-książęcy to zakazuje, co w innych krajach Niemczech zdaje się być dozwolonem. Ażeby te i tym podobne niedogodności uchylić, otrzymał poseł polecenie podać wniosek: „Ażeby wysokie zgromadzenie związku oświadczyło, czyli uznaje, że tak zwane „stowarzyszenie narodowe“ podlega pod rozporządzenie §. 1. uchwały związku z dnia 13. lipca 1854.“ „Że tak jest rzeczywiście, był tego od dawna pewien Jego król. Wysokość W. Książę heski, lecz ponieważ ile wiadomo inne rządy związkowe dotąd nie powstawały na tak zwane stowarzyszenie narodowe,

gdy Jego wielko-książęca Mość szczerze pragnie działać ile możności zgodnie z swoimi sprzymierzeńcami niemieckimi, przywiązuje zatem wielką wagę w powzięciu wiadomości, jakie jest zdanie wysokiego zgromadzenia związkowego co do znaczenia wspomnianej uchwały związku, odnośnie do tak zwanego „stowarzyszenia narodowego“, ażeby odpowiednie temu dalsze obmierzyć postępowanie.“

Turcja.

(Stan rzeczy w Syrii.)

Bejrut. Korespondent dziennika *Monde* pisze: W górach nie pozwala ponownie nieprzyjacielskich kroków bliskość armii francuskiej. Ale w Damaszku znowu spalono kilka domów i 17 sklepów. Turcy korzystając z tego rabowali chrześcian, z których 300 postanowiło opuścić miasto. W Bejrucie panuje teraz pokój, ale muzułmanie wrą ze złości; a gdyby wojska francuskie wsiadały na okręta, nie byłoby ani jednego chrześcianina, któryby nie chciał odpłynąć z nimi, zaczawszy od lazarystów i sióstr miłosierdzia, do ostatniego zebraka.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Kattaro, 17. stycznia. Montenegrzyni mieli dopiero dzisiaj uderzyć na Spuc, ale wstrzymali się na przedstawienia konsulów Austrii, Rosji i Francji. Książę odwołuje swoje wojska, oczekując przyrzeczonego zadośćuczynienia Porty.

Paryż, 17. stycznia. Dzisiejszy *Monitor* oświadcza: „Eskadra francuska wysłana była do Gaety dla ochrony Króla Franciszka. Cesarz chciał nieszczęśliwemu Księciu okazać swoją sympatię. Ale wierny zasadzie nieinterwencji, której trzymał się względem Włoch od traktatu zawartego w Villafranca, nie myślał Cesarz bynajmniej brać czynnego udziału w walce. Demonstracya ta trwając dłużej jeszcze, straciłaby swój charakter.

Nasz pawilon przeznaczony na to, by zasłaniać odwrót Króla, służył za podniecie do oporu i stał się pomocą materialną. Jeszcze w październiku uwiadomiono Króla Franciszka, że okręta francuskie nie mogą na zawsze pozostać. Chcąc przeto pogodzić wymaganie neutralności z zamiarem, ochrony Króla zaproponowała Francya zawieszenie broni. Kroki nieprzyjacielskie będą wstrzymane do 19go b. m., i dnia tego odpłynie flota francuska.

Paryż, 18. stycznia. Półurzędowa prasa francuska sądzi, że nawet atak od morza na Gaetę, której Król Franciszek postanowił bronić do ostateczności, nie spełni życzenia głoszonego w dziennikach włoskich i nie rozstrzygnie sprawy w ich myśli. Cały korpus dyplomatyczny przy Królu Franciszku, który jak wiadomo na żądanie Króla przeniósł się od dawną do Rzymu, zjechał 16go do Gaety składając Królowi życzenia w dniu jegourodzin. *Pays* zaprzecza wiadomości podanej w *Nationalité*s, jakoby główne mocarstwa przyrzekły Francji uznać blokadę Gaety po upływie zawieszenia broni. Nigdy Francya nie stawiała takiego zadania, i nikt też nie przyrzekł tego.

Marsylia, 17. stycznia. Trzy okręta powróciły z Mesyny Gaety; tylko „Fontenoy“ pozostanie.

Londyn, 17. stycznia. Dzisiejsza *Times* powiada: „Dania nie pozostanie pewno bez silnej pomocy. W sporze między Holstynem i Danią będzie wprawdzie zachowana zasada nieinterwencji, jednak trzy mocarstwa będą czuwać nad tem, ażeby Dania nie została napadnięta i zgnieciona.

Berlin, 19. stycznia. Dzisiejsza *Preuss. Ztg.* zawiera dłuższy artykuł wstępny o heskim wniosku na sejmie związkowym względem stowarzyszenia narodowego. Artykuł ten rozważa najprzód prawne szkrupęły wniosku i powiada: „Rząd zaparłby sam siebie, gdyby pomagał prześladować takie stowarzyszenia, które przedsięwzięły sobie wpływać środkami duchownej pracy i w granicach ustaw krajowych na przyspieszenie ścisłego zjednoczenia narodu. Dalej powiada artykuł: Sprzeciwia się to uczuciu prawności ludu niemieckiego, prześladować dziś dążenia narodowe, spokrewnione widocznie z tem, do jakich przyłączył się także rząd heski w roku 1849. Artykuł kończy uwaga, że zwrot do uchwał karlsbadzkich nie byłby stosowny, by ułatwić zdrowy i prawny rozwój życia narodowego i umocnić władzę rządów mniejszych państw niemieckich.

Drezno, 18. stycznia. Izba druga uchwaliła 57 głosami przeciw 12 niedozwolić deputowanemu Jungnickel wniesienia ustawy wyborczej z roku 1849.

Mnichów, 16. stycznia. Deputowany Völk przedłożył wniosek, ażeby izba założyła protest przeciw przekraczającej kompetencję uchwałę związkowej w sprawie Elektorstwa heskiego, ponieważ ta uchwała zagraża wszystkim konstytucjom niemieckim; zarazem zaleca izbie upraszać rząd kr. bawarski, ażeby wpływał na przywrócenie konstytucji heskiej.

Frankfurt, 17. stycznia. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmku związkowego proponowały połączone wydziały co do wniosku oldenbuskiego: „Ze patent z 25. września 1859 i ustawa finansowa z lipca 1860 są, jeśli bez przyzwolenia stanów bezprawne“ — wezwać Danię, ażeby oświadczyła się w przeciągu sześciu tygodni względem dopełnienia prowizoryum stosownie do uchwały związkowej z 8. marca 1860, gdyż w przeciwnym razie przystąpi związek do eksekucji.

Kopenhaga, 16. stycznia. *Bertingshe Tielende* donosi: Ministerjum wojny poczyniło rozporządzenie, ażeby cała piechota otrzymała gwintowane karabiny. Postarano się także o zakupno koni, i wkrótce wyjdzie prowizoryczna ustawa względem dostawy

koni dystryktowych. Ministerjum wydało także rozporządzenie względem spiesznego zwołania ludzi i koni. Trzy ostatnie na urlop puszczone oddziały niższych kaprali powołane są do musztry. Zaczęto już opróżniać arsenał w Reudsburgu. Korpus inżynierów otrzymał rozkaz wygotować plany do rozszerzenia fortyfikacyi w Danewirke, Duppel i Fryderycy. Artylerya otrzyma kilka dział gwintowanych. — Jak donosi *Dagbladet* uchwaliła dziś rada stanu zakazać stowarzyszenie narodowe w Holsztynie.

Kopenhaga, 17. stycznia. Wyszła ustawa, która powołuje z królestwa i księstwa Szlezwicku 6700 majtków. Fregata parowa „Sjælland“ w zachodniej Indyi otrzymała rozkaz powrócić do kraju. Wszyscy członkowie obudwu izb podpisali adres, na który zbierają teraz publicznie dalsze podpisy. Ten adres wzywa rząd, ażeby stawił opór wszelkim usiłowaniom zagranicy, chcącej mieszać się w wewnętrzne sprawy Danii, jak również wszelkiemu ustąpieniu narodowości duńskiej w Szlezwicku. W końcu zaś żąda, ażeby Szlezwick otrzymał swobody zgodne z ustawą zasadniczą Danii.

Turyń, 16. stycznia. Wiadomości z Neapolu z 14. b. m. donoszą odkrycie spisku w sprawie księcia Murata. — Skarb turyński zaliczył neapolitańskiemu 2 miliony na roboty publiczne. — Proklamacya księcia Carignana zaleca, przyspieszyć dzieło zjednoczenia i szanować powagę kościoła i duchowieństwa, w nadziei, że także i duchowieństwo będzie posłuszne Królowi, statutowi i ustawom i kończy temi słowy: „Powitacie z radością kroki, jakie poczyna rząd i parlament dla pomnożenia, zjednoczenia i karności naszej armii lądowej i morskiej. Nazwałbym się szczęśliwym, gdybym po niedalekim — jak się spodziewam — upadku ostatecznej warowni panowania burbońskiego mógł powiedzieć Królowi: Wezwijcie załogę Neapolu, bierzcie rekrutów z kraju, posyłajcie ich do nowej walki, — Neapolem rządzić można i bez żołnierzy!“

Dzisiejsza *Opinione* donosi z Neapolu z 11go b. m.: U granicy papieskiej stoi do 4000 wojska neapolitańskiego, które ma rzucić się w góry Morino; drugi oddział zbiera się pod Verello i ma obsadzić Sorę. Lagrance wspiera ruchy reakcyjne w Abruzzach innemi oddziałami z terytorjum papieskiego. Pierwszy z wymienionych oddziałów ma zrewoltować prowincję Terra di Lavoro w zapleczu piemonckiego korpusu obłężniczego.

Turyń, 17. stycznia. Dzisiejsza *Opinione* ogłasza programy kilku kandydatów wyborczych, którzy oświadczenia się za gabinetem a przeciw Garibaldiemu. Najdobitniej przemawiają Buoncompagni i Audinot.

Turyń, 18. stycznia. Wstępny artykuł dzisiejszej *Opinione* pod napisem: „Pruskie demonstracye“ powiada: Włochy nie mogą poprzestać na teraźniejszym położeniu swojem. Jak długo Wenecya odłączona jest od narodu, nie zaniechają żadnego środka, by oderwać ją od Austrii; użyją każdej sposobności, a jeśli jej nie było, sami ją wywołają, by osiągnąć swego zamiaru. Czy mogłyby na przykład Włochy odrzucić przymierze z Francją dla zdobycia prowincyi nadreńskich, jeśliby ceną tego przymierza było oswobodzenie Wenecyi i utworzenie unii włoskiej. Niemcy, którzy chcą bronić Renu nad Padem i Mincio, narazają się na niebezpieczeństwo postradania Renu; albowiem dopokąd Austria posiada jaki kraj we Włoszech, będą Włochy zmuszone łączyć się z wszystkimi nieprzyjaciółmi Austrii i jej sprzymierzeńców.

Rząd pruski zamiast uśmierzać wojenny zapal ludów niemieckich i powściągać ich demonstracye przeciw Francji, rozrzucił go owszem jeszcze bardziej i nadawał większe znaczenie tym demonstracyom.

Turyń, 18. stycznia. Liczba senatorów z prowincyi neapolitańskich ma wynosić 29 do 30. Jenerałowi Alfonsowi Lamarmora towarzyszyć będą w podróży do Berlina Conte Robillant, pułkownik artylerji i oficer ordonansowy Króla, podpułkownik Bariola i Conte Valperga di Masino.

Madryt, 17. stycznia. Ministerjum oświadczyło, że fałszywe jest doniesienie, jakoby jeden hiszpański stanął pod Gaetą w pogotowiu do walki. Marynarka otrzymała rozkaz wspierać zamiary rządu co do zachowania zupełnej neutralności.

Konstantynopol, 9. stycznia. (Na Paryż.) Komisję europejską w Damaszku witano pogroźkami. Komisarz angielski zapytywał trzy tysiące Damascenów; wszyscy oświadczyli, że chrześcianom zagraża nowe niebezpieczeństwo.

Konstantynopol, 12. stycznia. (Na Tryest.) Sułtanow urodził się syn. — Wyplacono już wynagrodzenie poszkodowanymi wypadkami w Dzeddzie. — Cerutti, sardyński poseł do Persyi, przyjechał do Stambułu. — Pięć okrętów z ładunkiem broni dla Księstw Nadunajskich ma być w drodze. — Wiadomości z Czerkiesy donoszą o zwycięstwach górali. — C. k. internuncyusz baron Prokesch wyzdrowiał już zupełnie. — Odkryto wielką bandę fałszerzy. — Część tutejszych Bułgarów protestuje przeciw unii. Wyższe duchowieństwo greckie skłania się do koncesyi. Ormieńskokatolicki patriarcha podał się do dymisji. — Komisya śledcza ma rozpoznawać czynności Baszy w Trebizondzie.

Washington, 4. stycznia. Południowa Karolina zamierza wygłodzić wojsko federacyjne i szturmować fortyfikacye w Sumter. Warownie w Savannie i Mobile zajęła milicya południowej Karoliny.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 19. stycznia.

Hotel rosyjski: PP. Wład. książę Sanguszkowski, z Gumniak. — Franciszek hr. Komorowski, z Luczyc.

Hotel angielski: Kański Kazimierz, z Holotek.

Dnia 20. stycznia.

Hotel rosyjski: Bocheński Józ., z Głęboczek. — Felix hr. Mier, z Rudziłkowa. — Dulski Edw., ze Złoczowa. — Cielecki Włodz., z Byczkowiec. — Ludwik hr Wodzicki, z Tyczyna.

Hotel Langa: Rosa Adulf, c. k. rotm. pens., z Stradu. — Haller Wład., z Polanki. — Dunin Józef, z Wadowiec. — Naganowski Waler., z Sak.

Hotel angielski: Dunajewski Adam, z Krulik.

Hotel krakowski: Winnicki Ludwik, z Wierzbicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 19. stycznia.

PP. Stecher-Sebenitz Ferd., c. k. porucznik, do Tarynki. — Ormuzaki Endoxy, do Czerniowiec. — Marin Gust. i Popowicz Demetr, do Wiednia. — Br. Wasilko Sericki Alex, do Bermeth. — Stankiewicz Stefan, do Podliska.

Dnia 20. stycznia.

Jaworski Józef, do Korzelnicy. — Kobierzycki Leon, do Czelatycz. — Malewski Romuald i Leon książę Sanguszko, do Rosji. — Pamezański Jędrz., do Czerca.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 18. stycznia 1861.

Table with 6 columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery.

Wysokość śniegu 14..

T E A T R.

Dziś opera niemiecka: „Rigoletto.“

Kurs lwowski.

Dnia 19. stycznia.

Table with 4 columns: Dukat holenderski, Dukat cesarski, Półimperyal zł. rosyjski, Rubel srebrny rosyjski, Talar pruski, Polski kurant i pięciozłotówka, Galicyj. listy zastawne za 100 zlr, Akcyje gal. kol. żelaz Karola Ludwika, Galicyjskie obligacye indemnizacyjne, 5% Pożyczka narodowa.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 19. stycznia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 74 10. Metaliki po 5% za 100 zł. 62.90; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. — Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcyje Banku narodowego sztuka 729. —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 155.60; niższa-austr. towarzystwa eskontowego —.

Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —. Wexlowy. Srebro za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 150.75. — Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 150.50. Medycyan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —. Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 7 1/4. dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 17. stycznia.

Table with 4 columns: 1. Dług publiczny. A. Państwa. W austr. wal. po 5%, Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%, Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5%, Z r. 1851, ser. B. po 5%, Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%, Przech. do wylos. z r. 1839, 1854, 1860, Przenazczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł., Renty Como po 42 lir. ans., Wylos. obl. dawn. długu państ., Przech. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju, Obligacye indemn. po 5% za 100 zł., B. Krajów koronnych.

Table with 4 columns: Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł., Ban. Tem., Krcacyi i Slawonii, Galicyi, Siedmiogr. i Bukow., Lem. wen. pożycz. z r. 1850, Wen. pożyczka z r. 1859, Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy, 2. Stan oblig. domestykaln., 3. Akcyje.

Table with 4 columns: Kolej Aussig. Ciepl. po 200 zł. m. k., Kol. Bern. Ross. po 200 zł., Kol. Grac.-Köfl. i Tow. gór., Austr. towarz. żegl. par., Lloyd w Tryeście po 500 zł. m. k., Mosty łącz. w Peszcie po 500 zł. m. k., Tow. młyn. par. w Wied., Powsz. austr. Tow. gaz., 4. Listy zastawne., 5. Obligacye z prawem pierwszeństwa., 6. Kosy.

Table with 4 columns: Tow. żegl. par. na Dun. po 100 zł. m. k., Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a., Esterhazego po 40 zł. m. k., Salma, Palliego, Clarego, St. Genois, Windischgrätz, Waldsteina, Koglevicha, 3. Weksle., Kurs złota.

KRONIKA.

(Requiem za Cesarzową rosyjską w Jerozolimie.) Świątna uroczystość odbyła się w poniedziałek dnia 10. z. m. w kościele Bożego grobu. Konzyl rosyjski, pan Sokołow, wyprawiał za duszę ś. pamięci Cesarzowej Alexandry Federówny uroczyste Requiem, na którym na jego zaproszenie znajdowało się tutejsze ciało konzularne. Akt ten święty odbywał się w greckiej kaplicy, obok Bożego grobu, rozpoczęty wielką sumą, którą śpiewano w języku rosyjskim, greckim i włoskim. Na końcu sumy najwyższy dostojnik tutejszego prawosławnego duchowieństwa, arcybiskup z Petra, sędziwy przeszło 80 letni starzec, wystąpił przed ikonostas i kazał pomiędzy wszystkich obecnych rozdawać chleb poświęcany, złożony na miejscu, które tradycya kościelna od tysięcy lat podaje za sam środek ziemi, odnosząc do niego psalm prorocki: „Na środku ziemi rozszerzę zbawienie.“ Chleb ten jestto pamiątka stypów z czasów pogańskich; robi się według starożytnej recepty, pochodzącej z tego wieku, kiedy to jeszcze miód uchodził za cukier. Obok tego zapalono potężne świece jarzące osadzone w srebrnych lichtarzach z daru Albrechta księcia pruskiego,

brata dostojnej zmarłej; a po tej ceremonii zaczęła się uroczysta procesya rosyjskiego i greckiego kleru, przyczem arcybiskup z Petra obrócony do gminy błogosławił świecznikami o trzech krzyżach, jako symbolem świętej Trójcy. Wszystko wyższe duchowieństwo prawosławnego kościoła Jerozolimskiego było wezwane na nabożeństwo; widziano między nim byłego biskupa Sebastopola 74letniego starca, jak go młodszy księża prowadzili. Bogactwo i przepych ornatów przedziwny. Procesya stała eszerokiem kółem w około chleba poświęconego, modły i pacieryze za dom cesarski odmawiano w trzech dyalektach. a prócz tego także po bułgarsku, poezem rosyjski i grecki chór śpiewały na przemianę requiem i miserere prawdziwie w sposób zachwycający, a w końcu procesya odeszła z uroczystością do Ikonastos. Moc ludzi, między tymi około 400 pielgrzymów rosyjskich, którzy właśnie w Jerozolimie byli obecni, znajdowali się na tej uroczystości; w wielu oczach widziano łzy poświęcone dostojnej zmarłej, po której obydwu mocarstwa północne żałobę noszą.